

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення зміни до частини першої статті 14 Закону України «Про
оперативно-розшукову діяльність»
*(реєстр. № 11168 від 11.04.2024 р.)**

Метою законопроекту є приведення у відповідність норм Законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про прокуратуру» щодо здійснення прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Для цього у законопроекті пропонується доповнити частину першу статті 14 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» положенням про те, що нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності здійснюють уповноважені наказом заступника Генерального прокурора – керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Законопроект логічно та змістовно пов'язаний із змінами до Закону України «Про прокуратуру», запровадженими Законом України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» № 3509-IX від 08.12.2023 року, які набрали чинності 1 січня 2024 року.

Серед них: ліквідація Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (далі – САП) як структурного підрозділу Офісу Генерального прокурора та створення натомість окремої установи, що є юридичною особою публічного права; утворення у структурі САП окремо від Офісу Генерального прокурора підрозділів, необхідних для здійснення функцій САП, які підпорядковуються заступнику Генерального прокурора – керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (особі, яка виконує його обов'язки); впровадження норми, згідно якої усі питання організації діяльності вказаної прокуратури вирішуються наказами, що видаються її керівником (особою, яка виконує його обов'язки) та є обов'язковими для виконання прокурорами та іншими працівниками цієї установи.

З огляду на викладені у законопроекті пропозиції, вбачається, що до ризику його положень слід віднести невизначеність запропонованих змін щодо конкретних органів, за додержанням законів якими під час проведення оперативно-розшукової діяльності прокурори САП мають здійснювати нагляд.

Зазначена стаття в редакції законопроекту не враховує передбачену законом функціональну юрисдикцію (спеціалізацію) вищевказаної прокуратури.

Так, згідно із пунктом 1 частини третьої статті 8-1 Закону України «Про прокуратуру» на Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру покладаються функції здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності *Національним антикорупційним бюро України.*

Як передбачено частиною першою статті 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», така діяльність здійснюється підрозділами

детективів, оперативно-технічними підрозділами та підрозділами внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Тому, враховуючи необхідність забезпечення вимог повноти та правової визначеності згаданого Закону, доцільно доповнити його статтю 14 новою частиною (між другою і третьою), в якій зазначити, що заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, а також уповноважені його наказом прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності піднаглядними їм підрозділами Національного антикорупційного бюро України (частина друга-прим.).

Таке доповнення забезпечить узгодженість відповідних норм названих вище Законів, їх належне використання під час правозастосовної діяльності, досягнення задекларованої у законопроекті мети.

Окрім того, виходячи з контексту законопроекту, вбачається цілком логічним передбачити у ньому окремий розділ «Прикінцеві положення», в одному з пунктів якого рекомендувати заступнику Генерального прокурора – керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*